

Letno poročilo 2008

focus

društvo za sonaraven razvoj

januar 2009

► Kaj je Focus?

Focus društvo za sonaraven razvoj je prostovoljno, samostojno, nevladno in nepridobitno združenje fizičnih oseb. Član Focusa lahko postane vsaka oseba, ki sprejema program in statut.

► Naša vizija

Vizija Focus društva za sonaraven razvoj je življenje ljudi, ki je odgovorno do okolja in družbe. Naše poslanstvo je z ozaveščanjem spreminjati obnašanje ljudi za okolju in družbi odgovorno življenje.

► Področja dela

Svoje delo Fokus osredotoča na naslednja področja:

- podnebje
- energija
- mobilnost
- podnebje in razvoj

Letno poročilo Focus društva za sonaraven razvoj za leto 2008

Leto 2008 je bilo šesto leto delovanja Focus društva za sonaraven razvoj. Leto je zaznamovala porast v številu zaposlenih in proračunu, oboje pa je vodilo seveda tudi v večji obseg dejavnosti.

V poročilu na kratko predstavljamo vse dejavnosti in dosežke iz leta 2008. Poročilo je razdeljeno na programe (podnebje, energija, mobilnost ter podnebje in razvoj) in presečne dejavnosti.

Podnebje

V programu Podnebje predstavljamo ključne projekte in dejavnosti.

Sooblikovanje podnebne politike

Namen te dejavnosti je zagotoviti okoljsko učinkovito in ambiciozno podnebno politiko, ki primerno odgovarja na podnebne izzive skozi sledenje razvoju politik in aktivno vključevanje v proces sprejemanja politik. Izvedene so bile naslednje dejavnosti: oblikovanje stališč (EU ETS, delitev naporov, mednarodna podnebna pogajanja, skupaj 18 stališč) ter posredovanje pripomb in stališč odločevalcem (pisma, srečanja, telefonski pogovori), sodelovanje na različnih dogodkih, lobiranje na nacionalni in evropski ravni, promocija spletne strani Time to lead evropskih okoljskih organizacij, sledenje mednarodnim pogajanjem (Bangkok, Bonn, Poznan), informiranje NVO v Sloveniji in Evropi ter informiranje zainteresirane javnosti, sodelovanje na Equity Summit-u v Indiji, priprava prispevka Agree.net k javni konzultaciji EK o post 2012. Splet: <http://www.focus.si/index.php?node=215>.

Kampanja Big Ask

Namen kampanje je spodbuditi sprejem zakona o podnebnih spremembah in mobilizirati podporo javnosti za sprejem podnebnega zakona. Izvedene so bile naslednje dejavnosti: priprava ozadij kampanje in materialov, usposabljanje za aktiviste, izvedenih 9 akcij na ulici in festivalih, aktivno delo z mediji, priprava materialov za lobiranje za vključitev teme podnebnih sprememb v volilno kampanjo za parlamentarne volitve, analiza volilnih programov 10 političnih strank z vidika podnebnih sprememb, predstavitev rezultatov analize na tiskovni konferenci in predstavitev zahtev kampanje Big Ask 9 političnim strankam, spremljanje predvolilnih razprav ter priprava izhodišč za sodelovanje s PIC pri pripravi tez podnebnega zakona. Splet: <http://www.focus.si/index.php?node=239>.

Svetovalnica za podnebju prijazen življenjski slog

Skozi podnebno svetovalnico želimo omogočiti dostop do nasvetov in informacij ljudem, ki si želijo spremembo navad in življenjskega sloga. Izvedene so bile naslednje dejavnosti: priprava osnutkov za materiale in vsebine, ki bodo na voljo v »svetovalnici«, priprava sistema za svetovanje. Tako je vzpostavljena groba osnova za delovanje svetovalnice, delo pa se nadaljuje v letu 2009.

Podnebne novice

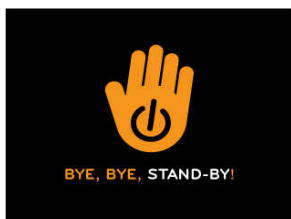
Cilj je obveščati zainteresirane NVO o politikah, razpravah, dogodkih ali publikacijah na področju podnebnih sprememb in povezanih področij. Izdanih je bilo 45 tedenskih novic s področja podnebnih sprememb in povezanih področij, ki so bile razposlane po različnih mrežah (Focus, CAN Europe, CANCEE, Agree.net, CNVOS) in objavljene na spletni strani. Splet: <http://www.focus.si/index.php?node=107&p=1>

Energija

Sooblikovanje energetske politike

Namen je zagotoviti okoljsko učinkovito in ambiciozno energetske politiko, ki primerno odgovarja na podnebne izzive skozi sledenje razvoju politik in aktivno vključevanje v proces sprejemanja politik. Izvedene so bile naslednje dejavnosti: oblikovanje stališč (direktiva o obnovljivih virih energije, paket za energetske učinkovitost), posredovanje pripomb in stališč odločevalcem (pisma, srečanja, telefonsko), sodelovanje na različnih dogodkih, lobiranje na nacionalni in evropski ravni, informiranje NVO v Sloveniji in Evropi ter informiranje zainteresirane javnosti. Splet: <http://www.focus.si/index.php?node=215>.

Bye, bye, stand-by

Namen te dejavnosti je ozaveščati o izkoreninjanju rabe stand-by elektrike ter tako prispevati k energetske učinkovitosti. Dejavnost temelji na ozadjih in materialih, pripravljenih v 2007. Izvedene so bile naslednje dejavnosti: ponatis stand-by letaka in delitev na uličnih akcijah Focusa, nadgradnja in promocija spletnih strani o stand-by, izvedene 4 ulične akcije z nagradno igro za stand-by. Splet: <http://www.focus.si/index.php?node=193>

Jedraska energija – NE hvala!

Namen kampanje je preprečiti gradnjo novega jedrskega reaktorja v Sloveniji in zaprtje NEK leta 2023. Izvedene so bile naslednje dejavnosti: oblikovanje neuradne koalicije in izvedba treh srečanj koalicije, dve neformalni srečanja z zainteresiranimi posamezniki, sodelovanje na konferenci o JE v državnem zboru, informiranje mednarodne skupnosti (razne mailing liste) ter odgovarjanje na vprašanja iz tujine, priprava prispevkov in komentarjev za različne medije o jedrski energiji, soorganizacija dveh dogodkov z Greenpeace, organizacija izobraževalnega obiska v JEK za Focus, podajanje informacij o nesreči v JEK, izvedba ulične akcije oz. dneva odprtih vrat o JE, vzpostavitev in vzdrževanje spletne strani o JE. Splet: <http://www.focus.si/index.php?node=219>

Izziv, težak eno tono

Namen projekta je pokazati, da lahko varčna in učinkovita raba energije pomembno prispevata k zmanjševanju emisij toplogrednih plinov, ter to predstaviti širši javnosti in odločevalcem. Izvedene dejavnosti obsegajo naslednje: izdelava sistema za izračun prihrankov z ukrepi za URE in spletna aplikacija sistema, izdelava brošurice Izziv, težak eno tono, izdelava ozadja za lobiranje za URE, predstavitev projekta za javnost skozi tiskovno konferenco za medije, sporočilo za javnost in elektronsko kartico, ki je bila poslana na nekaj mailing list. Splet: <http://www.focus.si/index.php?node=251>

Trajnostna energija za trajnosten razvoj

Namen projekta je spodbujati trajnosten razvoj skozi promocijo trajnostne proizvodnje in rabe energije v šolah in sirotišnicah v Bosni, Makedoniji in Ukrajini. Na izbranih pilotnih lokacijah so potekale dejavnosti za promocijo trajnostne energije, Focus pa je dejavnosti koordiniral in izvedel prenos slovenskih izkušenj na področju učinkovite rabe energije in obnovljivih virov energije. Izvedene pilotne dejavnosti so bile naslednje:

1. pilotne dejavnosti v Makedoniji: priprava materialov (4 plakati formata A4 na teme energetske učinkovitosti, obnovljivih virov energije, fosilnih goriv in podnebnih sprememb, priročnik o energetski učinkovitosti), izolacija oken na šoli, tiskovna konferenca in izvedba 4 delavnic o URE in OVE za učence in ene delavnice za učitelje;
 2. pilotne dejavnosti v BiH: priprava materialov (brošura o trajnostni energiji, 3 različne predstavitve - za dijake, za učitelje in za praktično delavnico), izvedba 5 delavnic za dijake, dveh praktičnih delavnic za gradnjo sončnega kolektorja, inštalacija kolektorja na šolo in tiskovna konferenca.
 3. pilotne dejavnosti v Ukrajini: priprava brošure o nizkocenovnih ukrepih za URE v šolah in ostalih javnih zgradbah, delavnica o URE in OVE za upravnike sirotišnic in šol, izločaja oken na šoli, tiskovna konferenca.
- Splet: <http://www.focus.si/index.php?node=250>

Mobilnost

Sooblikovanje prometne politike

Namen te dejavnosti je zagotoviti okoljsko učinkovito in ambiciozno prometno politiko, ki primerno odgovarja na podnebne izzive skozi sledenje razvoju politik in aktivno vključevanje v proces sprejemanja politik. Izvedene so bile naslednje dejavnosti: oblikovanje stališč (uredba CO2 in vozila, direktiva o evrovinjetah), posredovanje pripomb in stališč odločevalcem, soorganizacija javne razprave o uredbi CO2 in vozila, lobiranje na nacionalni in evropski ravni, sodelovanje na prvem srečanju delovne skupine za oblikovanje novih pravil o obdavčevanju vozil. Splet: <http://www.focus.si/index.php?node=215>

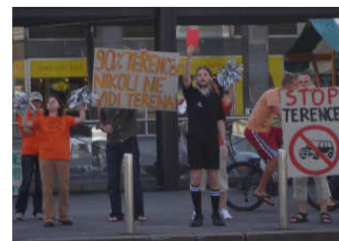
Javni potniški promet je kul!

Projekt ima namen povečati ozaveščenost o javnem potniškem prometu (JPP) med mladimi in opozoriti na nujnost oblikovanja nacionalnega programa za razvoj JPP. Izvedli smo naslednje dejavnosti: priprava predstavitve za šole in delovnih listov, komunikacija s srednjimi šolami in koordinacija delavnic, izvedenih 16 delavnic po srednjih šolah v Sloveniji, izvedena ena delavnica za učitelje, priprava osnutka okvirne strategije za revitalizacijo JPP ter priprava idejne in izvedbene zasnove zaključnega dogodka-predaja predlogov revitalizacije JPP. Narejen je tudi spletni blog, ki sledi delavnicam na srednjih šolah. Splet: <http://jppjekul.blogspot.com/>

Energetska učinkovitost vozil

Namen projekta je opozarjati na pomen in ozaveščati o energetske učinkovitosti avtomobilov. Projekt ima tri komponente sicer kampanjo o oglaševanju CO2, akcijo proti energetske neučinkovitim vozilom (terenci) in promocijo energetske učinkovitega vozila Mundo. V okviru Oglašuj CO2 smo izvedli naslednje dejavnosti: priprava slovenske različice spletne strani Advertise CO2, izvedba tiskovne konference za promocijo kampanje, delo na uredbi o izpustih emisij CO2 iz avtomobilov, komuniciranje z Evropsko komisijo in Inšpektoratom za okolje v zvezi s kršenjem zakonodaje pri oglaševanju vozil. V okviru Stop terencem! smo izvedli ulično akcijo ter o tem obvestili medije, razen tega pa smo izdelali še nalepko o terenskih vozilih. Za Mundo smo pripravili slovensko različico spletne strani za promocijo in jo promovirali po elektronskih kanalih. Splet: www.advertiseco2.eu/spip.php?rubrique64&lang=sl, www.focus.si/index.php?node=27&id=544&s=arhiv.

Podnebje in razvoj

Projekt Developing while safeguarding climate? Yes, it is possible!

Projekt ima namen doseči razumevanje o povezanosti podnebja in razvoja ter boljše povezati in izgraditi kapacitete razvojnih in okoljskih NVO. Izvedene so bile naslednje dejavnosti: delavnica za NVO, delavnica za aktiviste, serija 3 delavnic za ljudi iz držav v razvoju, priprava materialov (spletna stran, brošura, stališča), okrogla miza na ministrski ravni, pisma odločevalcem na temi biogoriva in prilagajanje, sodelovanje na dogodkih za povezovanje na ravni EU. Splet: <http://www.focus.si/index.php?node=209>

V različnosti je moč

Namen dejavnosti je nadgraditi obstoječe materiale na temo podnebnih sprememb v povezavi z izobraževanjem za razvoj ter izoblikovati podnebno komponento strategije in priročnika za izobraževanje za razvoj. Izvedene so bile naslednje dejavnosti: vodenje delovne skupine za podnebje in razvoj, sodelovanje pri pripravi priročnika strategije za globalno učenje, nadgradnja spletne strani tudi.si s podnebno komponento, priprava manifesta za novoizvoljene poslance in ministre, sodelovanje z ostalimi komponentami projekta, sodelovanje pri pripravi in izvedbi zaključne konference projekta, sodelovanje pri oceni predsedovanja. Splet: www.tudi.si

Tudi jaz

Namen projekta je ozaveščati in informirati slovensko javnost o tem, kako naš življenjski stil povzroča in/ali vpliva na razvojne probleme držav v razvoju ter spodbujati spremembe življenjskega stila v Sloveniji k bolj trajnostnemu. Izvedene so bile usklajevalne dejavnosti s partnerji projekta (delitev nalog, dokončno oblikovanje načrtov), oblikovanje materialov za predstavitev problematike javnosti (spletna stran, brošura, letak), priprava in izvedba treh nomadskih šol (v okviru mednarodne konference o razvojnih vprašanjih v Ljubljani, festivala Ptuj odprto mesto in tedna vseživljenjskega učenja v Kopru), usposabljanje za NVO o komuniciranju z mediji in dvodnevna delavnica za NVO o podnebj in razvoju. Splet: www.tudijaz.org

Presečna področja in ostale dejavnosti

Glasilo Etični potrošnik Skozi glasilo o spreminjanju potrošniških navad ljudi želimo ozaveščati o trajnostni potrošnji ter okolju in družbi odgovornejšemu življenjskemu stilu. Izvedene dejavnosti: priprava osnutka za koncept glasila, srečanja uredniškega odbora, priprava izgleda glasila, pogovori z mediji za možno širšo promocijo, priprava prve izdaje glasila, promocija glasila skozi medije in z elektronsko kartico.

Ekološki odtis Namen dejavnosti je ljudem pokazati, kako potratno izkoriščamo svoj planet in kakšen je okoljski odtis naših navad in razvad. Izvedene so bile naslednje dejavnosti: dokončanje kalkulatorja ekološkega odtisa, izdelava letaka in e-kartice, promocijski dogodek ob Dnevu Zemlje, promocijske dejavnosti (delitev letaka, predstavitev kalkulatorja ekološkega odtisa na nomadski šoli na Ptuj in na Študentski areni). Splet: <http://www.focus.si/index.php?node=208>

Slovensko predsedovanje EU V času slovenskega predsedovanja svetu EU smo sledili naslednjim dosjejem: energetska – podnebni paket, prenova smernice o energetske učinkovitosti zgradb, Eurovignette smernica, smernica o izpustih CO2 iz avtomobilov. Izvedene dejavnosti so: informiranje za mreže NVO, priprava stališč o določenih temah, sopriprava srečanja Green 10 z okoljskimi ministri EU pred okoljskim svetom EU februarja v Bruslju, akcija ob neformalnem okoljskem svetu na temo biogoriv, sodelovanje na srečanjih med vlado in NVO, vzdrževanje stebrov Energija in podnebje ter Medkulturni dialog na portalu predsedovanje.si, vključno z anketami in razpravami, mobilizacija NVO iz srednje in vzhodne Evrope za delo na energetska-podnebnem

paketu, informiranje čeških NVO o izkušnjah med predsedovanjem (dve neformalni srečanja in skype konferenca). Splet: <http://www.focus.si/index.php?node=215>, www.predsedovanje.si

Volitve 2008 Namen je bil vplivati na priprave strank na volitve skozi posredovanje Focusovega pogleda na teme, ki jih pokriva. Izvedene dejavnosti obsegajo: analizo volilnih programov političnih strank, osnutek ključnih pogledov Focusa, predstavitev kampanje Big Ask strankam, usklajevanje s procesom Plan B in sodelovanje v pripravah na Plan B za volitve, pismo Borutu Pahorju, sodelovanje v pripravi pripomb na koalicijsko pogodbo in akciji za vključitev pripomb v pogodbo.

Študentska arena 2008 Na areni smo sodelovali z dvema dejavnostima, razen splošnega informiranja in ozaveščanja: akcijo Bye bye, stand-by! in Ekološkim odtisom.

Tiskana gradiva

- letak Big Ask
- brošura Podnebje in razvoj
- letak o Ekološki odtis
- ponatis letaka Stand-by in nalepke Jedrska energija? Ne, hvala.
- nalepka Stand-by
- nalepka Terenska vozila
- brošura Izziv, težak eno tono
- glasilo Etični potrošnik

Sodelovanje

CAN Europe S CAN Europe smo spremljali evropske in mednarodne podnebne in energetske politike. V marcu smo skupaj podprli Slovenski E Forum pri organizaciji okrogle mize o ETS v Sloveniji. Članica Focusa je bila prisotna na dveh srečanjih upravnega odbora CAN Europe. Sodelovali smo na dveh skupščinah CAN Europe. Razen tega je članica Focusa za CAN E vodila delovno skupino za logistične priprave za podnebna pogajanja v Poznanu in sodelovala v delovni skupini 'post 2012'. Sodelovali smo tudi pri promociji akcije Time to lead, razen tega pa smo sodelovali tudi na t.i. Equity Summit-u.

Friends of the Earth Sodelujemo v kampanji Big Ask, v okviru katere je članica Focusa sodelovala na pripravljalnem srečanju mreže, redno pa poročamo tudi o napredku kampanje in izmenjujemo informacije z ostalimi. Razen tega sodelujemo v vseevropski akciji Oglašuj CO2 in splošni promociji učinkovitosti v vozilih, za kar je bila na srečanju prav tako prisotna članica Focusa. Promocijo učinkovitih vozil smo izvajali v Sloveniji, razen tega pa smo prispevali pripombe na nadaljnji razvoj kampanj. Sodelovali smo tudi pri pripravi zemljevida 50 najbolj okolju neprijaznih projektov, ki jih sofinancira EU.

Agree.net V okviru Agree.net smo imeli v Focusu v 2008 poleg vloge koordinatorja podnebnih aktivnosti mreže tudi vlogo koordinatorja dejavnosti mreže na področju učinkovite rabe energije. V letu 2008 je članica Focusa sodelovala na štirih srečanjih upravnega odbora mreže. Izvedene dejavnosti: priprava in podpora članom za delo na post 2012 ter sledenje mednarodnim podnebnim srečanjem, zavzemanje za ambiciozen podnebno-energetski paket, redno informiranje, prispevek mreže k javni konzultaciji EK o smernici EPBD in o post 2012. Focus je vodil priprave Agree.neta na podnebna pogajanja v Poznanu ter povezal vzhodno-evropske NVO v akciji 'Warm up to climate challenge' na pogajanjih.

European Federation for Transport and Environment (T&E) S T&E smo v času predsedovanja sledili prometnim politikam in predvsem tesno sodelovali na dosjeju o izpustih CO2 iz avtomobilov in dosjeju o Eurovignette. Članica Focusa je v prvi polovici 2008 pri T&E opravila polletno prakso. Focus je sodeloval v dveh telefonskih konferencah T&E o uredbi CO2 in vozila, sooblikoval priporočila za glasovanje za predstavnike Evropskega parlamenta o tej uredbi ter T&E redno obveščal o stališčih Slovenije.

Redna komunikacija z raznimi deležniki Focus pri svojem delu redno komunicira in izmenjuje informacije z različnimi deležniki iz Slovenije in tujine. Seznam sestankov, dogodkov in srečanj, ki se jih je Focus udeležil v letu 2008, obsega več kot 450 vnosov, seznam komunikacij pa nekaj manj kot 650 vnosov.

Sodelovanje v Sloveniji Poleg svojih dejavnosti in projektov, v katerih sodelujemo s številnimi deležniki, Focus sodeluje tudi v projektih in dejavnostih drugih organizacij. Primeri takšnih sodelovanj v 2008 so: Okoljski center, Plan B, Sloga, vzpostavljanje sistema kakovosti v NVO.

Sodelavci in partnerji pri izvedbi programa dela za 2008 Trajnostni razvoj je mogoče zagotoviti le skozi sodelovanje z različnimi deležniki. V letu 2008 smo sodelovali z naslednjimi partnerji: Klub Okoljski center, Cipra Slovenija, Inštitut za trajnostni razvoj, Slovenski E-Forum, Umanotera, Slovenska fundacija za trajnostni razvoj, Greenpeace Slovenija, Mountain Wilderness Slovenija, Darksky Slovenija, Regionalni center za okolje, Sloga, Društvo Afriški center, Humanitas, Zavod Ekvilib, Društvo SOS telefon, Slovenska Filantropija, Inštitut za afriške študije, Zavod Voluntariat, Seecran, CNVOS, Institut Jožef Štefan, Urbanistični institut RS, Ministrstvo za okolje in prostor, Ekološki sklad Republike Slovenije, Predstavništvo Evropske komisije v Sloveniji, Ministrstvo za promet, Ministrstvo za gospodarstvo, Britansko veleposlaništvo v Ljubljani, Climate Action Network Europe, Agree.net, WWF European Policy Office, European Federation for Transport and Environment, Friends of the Earth Europe, Zelena akcija (Hrvaška), Energy club (Madžarska), Centre for Transport and Energy (Češka), Za Zemiata (Bolgarija), Polish Ecological Club (Poljska), National Environmental Centre of Ukraine (Ukrajina), Ecoclub (Ukrajina), Centre for ecology and energy Tuzla (Bosna), Proactiva (Makedonija), Forum Umwelt und Entwicklung (Nemčija), Embracing Hidden Talents Network (Gana).

Članstvo Focus je član: Koalicije za boljši NEP, Koalicije za Volovjo reber, Kluba Okoljski center, Koalicije za trajnostno prometno politiko, Climate Action Network Central and Eastern Europe, Climate Action Network Europe, Agree.net, European Federation for Transport and Environment, Sloge, CURES.

Komuniciranje z javnostmi

Focus skozi delo z mediji redno obvešča javnost o svojih dejavnostih, razen tega pa predstavlja različne teme javnosti ali pa promovira svoja stališča in reakcije. Cilj te dejavnosti je širšo javnost obveščati in ozaveščati o raznih problematikah varstva okolja. V letu 2008 smo izdali ali sooblikovali več kot 20 sporočil za javnost (za mednarodne, nacionalne, regionalne in lokalne medije), gostovali v nekaj radijskih in TV oddajah, pomagali pri pripravi diplomskih, magistrskih ali doktorskih nalog, dopolnili bazo regionalnih/lokalnih medijev in redno vzdrževali različne spletne strani. Rezultat teh aktivnosti je številno pojavljanje v različnih medijih; zasledili smo preko 210 pojavljanj informacij o naših dejavnostih v časopisih, na radiu, TV, spletnih straneh, elektronskih novicah ipd. V letu 2008 smo pripravili strategijo za komuniciranje z javnostmi.

Razvoj društva

Vodenje organizacije V letu 2008 smo v Focusu iz dveh zaposlenih prešli na 5 zaposlenih, kar je zahtevalo prenovo sistema vodenja in delovanja organizacije. Uvedli smo nove sisteme poročanja ter izvedli oceno organizacije in zadovoljstva zaposlenih. Na osnovi tega smo naredili sistematično delovnih mest in uvedli novo strukturo vodenja pisarne. Nadgradili smo poslovnik organizacije ter pripravili strategijo za komuniciranje z javnostmi in osnovo za prenovo celostne podobe organizacije.

Delo s člani/prostovoljci Svoje člane in prostovoljce smo ozaveščali in informirali skozi pošiljanje novic in posredovanje zanimivih informacij, vključevanje v pripravo in izvedbo projektov (predvsem Big Ask in Eko odtis) ter pošiljanje na različne dogodke v Sloveniji in tujini.

Transparentnost delovanja Ker se zavzemamo za transparentno delovanje vlade in vseh ostalih institucij, se trudimo, da je tudi naše delovanje transparentno. To smo zagotavljali z rednim vzdrževanjem spletnih strani, posredovanjem informacij o društvu na željo in sporočili za javnost. Tudi priprava letnega poročila je namenjena izboljšanju transparentnosti delovanja društva.

Financiranje delovanja

Focusu so v letu 2008 s svojimi prispevki omogočale delovanje naslednje institucije: Veleposlaništvo Velike Britanije, Presidency fund, Ministrstvo za okolje in prostor, Ministrstvo za zunanje zadeve, European Climate Foundation, Agree.net, Evropska komisija, Swedish NGO Secretariat for Acid Rain, Veleposlaništvo kraljevine Nizozemske, Urad vlade RS za komuniciranje, Ekološki sklad RS, Human Earth, grassroots foundation, Predstavništvo Evropske komisije v Sloveniji, T&E in Friends of the Earth Europe.

